នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្ដារអំពីការដាក់ឯកសារ

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 10-Jun-2013, 15:49
CMS/CFO: Uch Arun

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជសដ

ភាគីដាក់ឯកសារ: លោក ខៀវ សំផន

ដាក់ជូន: អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

ភាសាដើម: **បារាំង**

កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី ១០ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០១៣

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: **សាធារណៈ**

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយសាលាដំបូង សាធារណៈ/Public

ប្រភេទនៃចំណាត់

ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់ណ្ដោះអាសន្ន:

ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:

ហត្ថលេខា:

ចម្លើយទៅនឹងការស្នើសុំដាក់ភស្តុតាងបន្ថែមលើកទី១នៃសហមេធាវីនាំមុខនៃដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី ដោយអនុលោមតាមវិធាន៨៧.៤ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង

ដាក់ដោយ៖

សហមេធាវីការពារក្ដីលោក ខៀវ សំផន

លោក គង់ សំអុន

លោកស្រី Anta GUISSÉ

លោក Artur VERCKEN

លោក Jacques VERGÈS

អ្នកជំនួយការ

លោកស្រី សេង សុជាតា

កញ្ញា Marie CAPOTORTO

កញ្ញា Mathilde CHIFFERT

ផ្ញើជូន៖

អង្គជំនុំជម្រះតុលាការសាលាដំបូង

ចៅក្រម និល ណុន

ចៅក្រម Silvia CARTWRIGHT

ចៅក្រម យ៉ូ ឧត្ដារ៉ា

ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE

ចៅក្រម យ៉ា សុខន

សហព្រះរាជអាជ្ញា៖

លោកស្រី ជា លាង

លោក Andrew CAYLEY

កញ្ញា Soumeya MEDJEBEUR

កញ្ញា Vera MANUELLO **មេធាវីនៃដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់**

កញ្ញា អ៊ុំច ស្រីផាត

អ្នកស្រី សុគន្ធ មោនីកា **ក្រុមមេធាវីខាងការពារក្ដីទាំងអស់**

កញ្ញា Blandine ZELLER

សូមគោរពអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

១. នៅថ្ងៃទី៣០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៣ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដោយអនុលោមតាមវិធាន ៨៧.៤ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង បានដាក់ការស្នើសុំអង្គជំនុំជម្រះឱ្យអនុញ្ញាតបញ្ចូលទៅក្នុងការពិភាក្សាដេញដោល នូវខ្សែអាត់ថតបទសម្ភាស លោក ខៀវ សំផន តាមរលកវិទ្យុ បារាំង France Culture ដែលធ្វើឡើងកាលពីថ្ងៃទី២០ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០០៧។ [1]

២. ឯកសារដែលបានបញ្ជូនទៅអង្គជំនុំជម្រះនេះ គឺជាខ្សែអាត់សម្លេងបទសម្ភាស លោក ខៀវ សំផន ដែលបានចាក់ផ្សាយដោយវិទ្យុ France Culture។ បទសម្ភាសនេះមានលក្ខណៈជាសាធារណៈ និងអាចរកបាននៅលើវែបសាយនៃវិទ្យុ France Culture។

៣. តាមរយៈការស្នើសុំនេះ សហមេធាវីការពារក្តី លោក ខៀវ សំផន សូមជំទាស់ទៅនឹងការស្នើសុំនោះ។ សហមេធាវីការពារក្តីវាយតម្លៃថា ការស្នើសុំរបស់សហមេធាវីនៃដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមានលក្ខណៈយឺតយ៉ាវ និងមិនមានសម្អាងគ្រប់គ្រាន់ មិនអនុលោមតាមសេចក្តីបង្គាប់ដែលមានចែងក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុង និងផ្ទុយពីសញ្ញាណនៃ "ការមានប្រយោជន៍នាំមកនូវយុត្តិធម៌" ដូចមានចែងក្នុងយុត្តិសាស្ត្រនៃតុលាការពិសេស និងយុត្តិសាស្ត្រនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងរបស់ អ.វ.ត.ក។

I. លទ្ធភាពក្នុងការទទួលបានភស្តុតាងដែលត្រូវការមុនពេលបើកការពិភាក្សាដេញដោលទៅលើអង្គសេចក្តី

៤. ដូចអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងធ្លាប់បានរំឭកជាច្រើនលើក[2]មកហើយ នៅពេលដែលមានការស្នើសុំដាក់បញ្ចូលឯកសារថ្មី បន្ទាប់ពីពេលបើកសវនាការ វិធាន៨៤.៤ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងបានចែងថា ដំបូង ភាគីដែលស្នើសុំត្រូវ “ធ្វើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះជឿជាក់ថា [...] ភស្តុតាងដែលបានស្នើសុំនោះពុំអាចរកបាននៅមុនពេលការចាប់ផ្តើមជំនុំជម្រះឡើយ”។

---

[1] ការស្នើសុំដាក់ភស្តុតាងបន្ថែមជូនអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដោយអនុលោមតាមវិធាន៨៧.៤ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ថ្ងៃទី៣០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៣ ឯកសារ **E289**។

[2] សេចក្តីសម្រេចទាក់ទិននឹងឯកសារថ្មីៗ និងបញ្ហាពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ថ្ងៃទី៣០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១២ ឯកសារ **E190** កថាខណ្ឌទី២១ ។ សូមអានផងដែរនូវចម្លើយរបស់អង្គជំនុំជម្រះទៅនឹងសំណើតាមវិធាន ៨៧.៤ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ជនជាប់ចោទ នួន ជា និង ខៀវ សំផន (ឯកសារ E236/4/1, E265, E271, E276 et E276/1) ថ្ងៃទី១០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៣ ឯកសារ **E276/2** កថាខណ្ឌទី៣។
ចម្លើយទៅនឹងការស្នើសុំដាក់ភស្តុតាងបន្ថែមលើកទី១នៃសហមេធាវីនាំមុខនៃដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដោយអនុលោមតាមវិធាន៨៧.៤ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង

៥. នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេច E190 អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៃ អ.វ.ត.ក បានគូសបញ្ជាក់ថាការយោងទៅលើយុត្តិសាស្ត្រអន្តរជាតិសមស្រប បង្ហាញថាសញ្ញាណនៃ "ការរកបាន" នូវឯកសារភស្តុតាង អាចជាប់ទាក់ទងទៅនឹងសញ្ញាណនៃការប្រឹងប្រែងអស់លទ្ធភាព។[3]

៦. ដើម្បីជាសម្អាង អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៃ អ.វ.ត.ក ក៏បានយោងទៅលើយុត្តិសាស្ត្រអង្គជំនុំជម្រះសាលាឧទ្ធរណ៍នៃតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិសម្រាប់អតីតប្រទេសយូហ្គោស្លាវី។ យុត្តិសាស្ត្រនេះបានសន្និដ្ឋានថា នៅពេលដែលភាគីណាមួយសុំបញ្ចូលឯកសារភស្តុតាងដែលរកមិនបាននៅពេលបិទការបទបង្ហាញសំណុំឯកសាររបស់ខ្លួន *"ការចោទសួរសំខាន់ដែលត្រូវពិចារណា [...] គឺសួរថា បើបានប្រឹងប្រែងអស់ចិត្តហើយ តើភាគីដើមបណ្តឹងបានកំណត់ និងដាក់បញ្ចូលភស្តុតាងទាំងនោះ ក្នុងក្របខណ្ឌនៃបទបង្ហាញតាមមធ្យោបាយរបស់ខ្លួនហើយឬនៅ"*[4] ។

៧. ជាការពិតណាស់ដែលថា អង្គជំនុំជម្រះសាលាសាលាឧទ្ធរណ៍នៃតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិសម្រាប់អតីតប្រទេសយូហ្គោស្លាវី និងប្រទេសរវ៉ាន់ដា បានអះអាងជាច្រើនលើកច្រើនសាថាឯកសារភស្តុតាងអាចត្រូវចាត់ទុកថាមិនអាចរកបាន នៅក្នុងពេលបើកសវនាការ ប្រសិនបើការប្រឹងប្រែងអស់លទ្ធភាពមិនអាចឲ្យភាគីដើមបណ្តឹងរកបាននូវភស្តុតាងទាំងនោះទេ។[5]

៨. បើទោះបីជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី យល់ស្របថាឯកសារភស្តុតាងដែលបានលើកឡើងនោះអាចរកបានជាសាធារណៈ មុននឹងដាក់បញ្ចូលក្នុងបញ្ជីនៃដើមបណ្តឹងយ៉ាងណាក្តី តែមេធាវីនៅតែគាំទ្រគំនិតដែលថា *"បន្ទាប់ពីការស្រាវជ្រាវយ៉ាងស៊ីជម្រៅ ទើបដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចរកបានឯកសារក្នុងពេលថ្មីៗ និងកំណត់យកឯកសារនោះ"*[6]។

---

[3] ដូចខាងលើ

[4] សេចក្តីសម្រេចទាក់ទិននឹងឯកសារថ្មីៗ និងបញ្ហាពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ថ្ងៃទី៣០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១២ ឯកសារ **E190** ។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងផ្អែកជាពិសេសទៅលើយុត្តិសាស្ត្រដូចតទៅ ៖ *រឿងក្តីនៃរដ្ឋអាជ្ញា តទល់នឹង* Delalić និងបក្ខពួក សាលដីកា អង្គជំនុំជម្រះសាលាឧទ្ធរណ៍ នៃតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិសម្រាប់អតីតប្រទេសយូហ្គោស្លាវី រឿងក្តី IT-96-21-A ថ្ងៃទី២០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០១ កថាខណ្ឌទី ២៨៣

[5] សេចក្តីសម្រេចទាក់ទិននឹងឯកសារថ្មីៗ និងបញ្ហាពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ថ្ងៃទី៣០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១២ ឯកសារ **E190** កថាខណ្ឌទី២៣។

[6] ការស្នើសុំដាក់ភស្តុតាងបន្ថែមជូនអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដោយអនុលោមតាមវិធាន៨៧.៤ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ថ្ងៃទី៣០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៣ ឯកសារ **E289** កថាខណ្ឌទី១០។

៩. ក្រុមមេធាវីការពារក្តី លោក ខៀវ សំផន សូមអះអាងថាការផ្តល់ហេតុផលរបស់សហមេធាវីនៃដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមិនបានគ្រប់គ្រាន់ ពីព្រោះលោកមេធាវីមិនបានពន្យល់ឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ថាហេតុអ្វីបានជាមិនអាចទទួលបានឯកសារនេះមុនបើកសវនាការ បើទោះបីជាបានខិតខំប្រឹងប្រែងអស់លទ្ធភាពទៅហើយក្តី។[7]

១០. តាមពិតទៅ ការអះអាងរបស់សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី គឺទទួលស្គាល់ដោយខ្លួនឯងទៅវិញទេថា ការស្រាវជ្រាវរបស់សហមេធាវីមិនបាន "ស៊ីជម្រៅ" ឡើយ ក្នុងការស្វែងរកភស្តុតាងទាំងនេះ។ គ្រាន់តែធ្វើការស្វែងរកតែប៉ុន្មានសប្តាហ៍មុនពេលបិទការបង្ហាញភស្តុតាង ក៏នរណាម្នាក់អាចរកបាន តាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធើណែត នូវរលកវិទ្យុមួយក្នុងចំណោមវិទ្យុដែលគេស្តាប់ច្រើនជាងគេបង្អស់នៅប្រទេសបារាំងមួយនេះដែរ។[8]

១១. វាជាការច្បាស់ណាស់ដែលថា ស្ថានភាពបែបនេះ មិនអាចបំពេញតាមបទបញ្ញត្តិស្របច្បាប់ឡើយ ហើយការផ្តល់ហេតុផលដោយសហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី គឺមិនគ្រប់គ្រាន់ចំពោះកាតព្វកិច្ចក្នុងការខិតខំប្រឹងប្រែងសម្រាប់ភាគីផ្សេងៗនៅក្នុងរឿងក្តី។

១២. ម្យ៉ាងវិញទៀត ដូចជាអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានរំឭករួចមកហើយ រយៈពេលដែលពន្យារ ចន្លោះពេលនៃការចាត់វិធានការជាក់ស្តែងក្នុងការទទួលបានឯកសារ ឬភាពយឺតយ៉ាវគ្មានហេតុផលរវាងខណៈពេលដែលគេរកបានឯកសារ និងពេលដាក់ពាក្យសុំទទួលយកឯកសារជាភស្តុតាង អាចបញ្ជាក់បានថា ភាគីដើមបណ្តឹងមិនបានខំប្រឹងប្រែងឱ្យអស់លទ្ធភាពនោះឡើយ។[9]

១៣. ចំពោះចំណុចនេះ ក្រុមមេធាវីការពារក្តី លោក ខៀវ សំផន កត់សម្គាល់ថា សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី មិនទាំងបានបង្ហាញពីកាលបរិច្ឆេទ នៅពេលបានដឹងថាឯកសារមានទៀតផង ហើយមិនទាំងបានរៀបរាប់ថាតើកាលៈទេសៈអ្វីដែលនាំឱ្យមេធាវីរកបានឯកសារយឺតយ៉ាវបែបនេះសោះឡើយ។ សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក៏មិននៅអែអង់ដែរ ចំពោះថិរវេលាកំណត់រវាងពេលដែលរកឃើញឯកសារនោះ និងការសុំដាក់បញ្ចូលឯកសារដើម្បីបានការយល់ព្រមយកវាធ្វើជាភស្តុតាង។ ក៏ប៉ុន្តែ បើគេអានយុត្តិសាស្ត្រនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលា

---

[7] ដូចខាងលើ កថាខណ្ឌទី១០។

[8] ដូចខាងលើ។

[9] សេចក្តីសម្រេចទាក់ទិននឹងឯកសារថ្មីៗ និងបញ្ហាពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ថ្ងៃទី៣០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១២ ឯកសារ **E190** កថាខណ្ឌទី២៣។

ដំបូងនៃ អ.វ.ត.ក ពត៌មានទាំងនោះពិតជាចាំបាច់ខ្លាំងណាស់ សម្រាប់វាយតម្លៃទៅលើការខំប្រឹងប្រែងយកចិត្តទុកដាក់ឲ្យអស់លទ្ធភាពរបស់ភាគី។[10]

១៤. ជាសេចក្តីសន្និដ្ឋាន ភាពយឺតយ៉ាវនៃការរកឃើញឯកសារ និងភាពមិនរឹងមាំនៃអំណះអំណាងដែលលើកឡើងដើម្បីបញ្ជាក់ហេតុផលនៃការបញ្ចូលឯកសារទៅក្នុងការពិភាក្សាដេញដោល ប៉ុន្មានសប្តាហ៍មុនពេលបិទសវនាការសម្រាប់ការបង្ហាញភស្តុតាង សបញ្ជាក់ឲ្យឃើញពីកំហុសនៃសហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដែលមិនបានប្រឹងប្រែងឲ្យបានអស់លទ្ធភាព ទៅតាមអត្ថន័យនៃបទបញ្ញានីតិវិធី និងយុត្តិសាស្ត្រដែលអាចអនុវត្តបាន នៅក្នុងករណីពិសេសនេះ។ ខណៈដែលអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ក្នុងពេលថ្មីៗនេះ សុខចិត្តឲ្យបញ្ចូលឯកសារថ្មីៗក្នុងការពិភាក្សាដេញដោល ដូចជាខ្សែវីដេអូរបស់អតីតមហាក្សត្រ នរោត្តម សីហនុ ក៏ព្រោះតែវីដេអូនេះជាភស្តុតាងដោះបន្ទុកមួយ ដូច្នេះវាផ្តល់នូវធាតុថ្មីៗ មានប្រយោជន៍សម្រាប់ស្វែងរកការពិត។[11] ក៏ប៉ុន្តែ ផ្ទុយពីការអះអាងរបស់ សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី បទសម្ភាសនេះមិនបានផ្តល់នូវធាតុថ្មីៗដែលមានប្រយោជន៍ស្វែងរកការពិតសោះឡើយ។

II. ភាពមិនសមស្រួបរវាងការស្នើសុំរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីជាមួយនឹង "អត្ថប្រយោជន៍ដើម្បីយុត្តិធម៌"

១៥. សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី យល់ឃើញ "*ថាគួរតែយល់ព្រមទទួលយកឯកសារថ្មីនេះ ដោយសារតែវាមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹង ឯកសារភស្តុតាងដទៃទៀត ដែលបានដាក់បញ្ចូលក្នុងសំណុំឯកសារនិយាយពីលោកខៀវសំផន ពាក់ព័ន្ធនឹងតួនាទីរបស់គាត់នៅក្នុងរបប ប៉ុល ពត។ ឯកសារនេះមានប្រយោជន៍ និងមានភាពចាំបាច់សម្រាប់ស្វែងរកការពិត និងចុងបញ្ចប់វាឆ្លើយតបទៅនឹងអត្ថប្រយោជន៍ដើម្បីស្វែងរកយុត្តិធម៌*"[12] ។

១៦. ជាការពិតណាស់ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានយល់ព្រមថាអង្គជំនុំជម្រះអាចដាក់

---

[10] ដូចខាងលើ។

[11] ចម្លើយរបស់អង្គជំនុំជម្រះទៅនឹងសំណើតាមវិធាន ៨៧.៤ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ជនជាប់ចោទ នួន ជា និង ខៀវ សំផន (ឯកសារ E236/4/1, E265, E271, E276 et E276/1) កថាខណ្ឌទី៦។

[12] ការស្នើសុំដាក់ភស្តុតាងបន្ថែមជូនអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដោយអនុលោមតាមវិធាន៨៧.៤ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ថ្ងៃទី៣០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៣ ឯកសារ **E289** កថាខណ្ឌទី១០។

ចម្លើយទៅនឹងការស្នើសុំដាក់ភស្តុតាងបន្ថែមលើកទី១នៃសហមេធាវីនាំមុខនៃដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដោយអនុលោមតាមវិធាន៨៧.៤ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង

បញ្ចូលក្នុងសំណុំឯកសារនូវភស្តុតាងដែលបង្ហាញជូនយឺតយ៉ាវ ខណៈដែលឯកសារទាំងនោះមិនមានអ្វីថ្មី បើយើងគិតដល់ន័យចង្អៀតរបស់ពាក្យនេះ ប្រសិនបើគេមើលឃើញថាភស្តុតាងដែលពាក់ព័ន្ធមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងភស្តុតាងដទៃទៀតដែលបានដាក់បញ្ចូលពេលមុនៗនោះ។[13] ក្នុងករណីនេះ អង្គជំនុំជម្រះបានវាយតម្លៃថាអាចទទួលយកភស្តុតាងទាំងនេះ ប្រសិនបើអត្ថប្រយោជន៍ដើម្បីយុត្តិធម៌តម្រូវពិនិត្យមើលក្នុងពេលជាមួយគ្នានូវឯកសារបែបនេះ ជាមួយនឹងឯកសារដែលបានដាក់បញ្ចូលនៅពេលមុនៗទៅក្នុងសំណុំឯកសារ។

១៧. អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនានានៃតុលាការពិសេស ក៏បានយល់ព្រមទទួលជាលក្ខណៈពិសេសនូវការស្នើសុំកែប្រែបញ្ជីដើមនៃភស្តុតាងនៅក្នុងពេលបង្ហាញឯកសារនៃភាគី។ ករណីនេះធ្លាប់កើតឡើង នៅពេលដែលអង្គជំនុំជម្រះទាំងនោះជឿជាក់ថាមានការលើកឡើងនូវហេតុផលគ្រប់គ្រាន់ ហើយភស្តុតាងថ្មីៗក៏មានភាពសមស្រប និងមានសារៈសំខាន់ខ្លាំង ល្មមអាចជាហេតុផលនៃការបន្ថែមដោយយឺតយ៉ាវបាន។[14]

១៨. នៅក្នុងករណីពិសេសនេះ ក្រុមមេធាវីការពារក្តី លោក ខៀវ សំផន សូមបញ្ជាក់ថា ហេតុផលដែលបានលើកឡើងមិនមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ឡើយ។ ពីព្រោះថា វាជាការសំខាន់ណាស់ក្នុងការកត់សម្គាល់ថា ការបកស្រាយសម្រង់នៃបទសម្ភាស ដែលធ្វើឡើងដោយសហមេធាវីនាំមុខសម្រាប់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ក្នុងការសរសេរការស្នើសុំរបស់ខ្លួន គឺជាការបកស្រាយខ្លឹមសារមិនត្រឹមត្រូវ និងលម្អៀង។ ជាឧទាហរណ៍ សហមេធាវីបានអះអាងថា បទសម្ភាសនេះអាចឲ្យគេបង្ហាញថា "[លោក ខៀវ សំផន] បានដឹងយ៉ាងច្បាស់ពីឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានប្រព្រឹត្ត" ក៏ប៉ុន្តែ លោក ខៀវ សំផន បាននិយាយផ្ទុយពីនោះសោះ។ ព្រោះថា នៅក្នុងកិច្ចសម្ភាសនោះ លោក ខៀវ សំផន បានអះអាងថាលោកមិនបានដឹងអ្វីទាល់តែសោះ ចំពោះរឿងដែលកើតឡើងនៅកន្លែងកើតហេតុ៖ *"ខ្ញុំសូមបញ្ជាក់ប្រាប់ថា ដរាបណាយើងមិនចេញពីបរិវេណនោះទេ គេមិនអាចដឹងរឿងអ្វីឡើយ។ ពួកយុទ្ធជនមិនបាននិយាយទេ"*[15]។ ការបក

---

[13] សេចក្តីសម្រេចទាក់ទិននឹងឯកសារថ្មីៗ និងបញ្ហាពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ថ្ងៃទី៣០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១២ ឯកសារ **E190** កថាខណ្ឌទី២១។ សូមអានផងដែរនូវចម្លើយរបស់អង្គជំនុំជម្រះទៅនឹងសំណើតាមវិធាន ៨៧.៤ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ជនជាប់ចោទ នួន ជា និង ខៀវ សំផន (ឯកសារ E236/4/1, E265, E271, E276 et E276/1) ថ្ងៃទី១០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៣ ឯកសារ **E276/2** កថាខណ្ឌទី៣។

[14] ដូចខាងលើ។

[15] ប្រតិចារឹកឡើងវិញនៃបទសម្ភាសជាមួយ លោក ខៀវ សំផន នៅក្នុងវិទ្យុបារាំង France Culture ខែសីហា ឆ្នាំ ចម្លើយទៅនឹងការស្នើសុំដាក់ភស្តុតាងបន្ថែមលើកទី១នៃសហមេធាវីនាំមុខនៃដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដោយអនុលោមតាមវិធាន៨៧.៤ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង

ស្រាយមិនត្រឹមត្រូវរបស់សហមេធាវី គឺជាមូលដ្ឋានបង្អែកនៃអំណះអំណាង ដែលថាបទសម្ភាសនេះ មានភាពចាំបាច់សម្រាប់ស្វែងរកការពិត។ ទាំងនេះមិនសមស្របទៅតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ និងហេតុផលដែលទទួលស្គាល់ដោយសេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃតុលាការអន្តរជាតិឡើយ។

១៩. ពីព្រោះថា សេចក្តីសម្រេចចិត្តទាំងនោះ គិតគូរម៉ត់ចត់ទៅដល់ភាពចាំបាច់ក្នុងការការពារឲ្យបានសមស្របនូវសិទ្ធិរបស់ជនជាប់ចោទ។[16] ទាំងយុត្តិសាស្ត្រនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៃ អ.វ.ត.ក ក៏ដូចជាយុត្តិសាស្ត្រដែលរៀបរៀងដោយតុលាការពិសេសដទៃទៀត សុទ្ធតែគូសបញ្ជាក់ពីភាពចាំបាច់នៃការថ្លឹងថ្លែងឲ្យបានស្មើគ្នានូវសិទ្ធនៃមេធាវីការពារក្តីក្នុងការទទួលបាននូវព័ត៌មានលម្អិតជាមុននូវភស្តុតាងដាក់បន្ទុក និងកាតព្វកិច្ចនៃព្រះរាជអាជ្ញាក្នុងការរកភស្តុតាងពិរុទ្ធភាពនៃជនជាប់ចោទ។

២០. ជាឧទាហរណ៍ នៅពេលស្រង់សម្តីពីក្នុងយុត្តិសាស្ត្រនៃតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិដើម្បីអតីតប្រទេសយូហ្គោស្លាវី អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចពាក់ព័ន្ធនឹងឯកសារថ្មីៗ បានគូសបញ្ជាក់ថា "*អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានយល់ព្រមទទួលការស្នើសុំនេះ* ***<u>ក្នុងករណីពិសេស</u>*** *ក្នុងការកែប្រែបញ្ជីដំបូងនៃភស្តុតាង [...]* ***<u>ដោយថ្លឹងថ្លែងចំណុចនេះយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ ជាមួយនឹងភាពចាំបាច់ក្នុងការការពារសិទ្ធិជនជាប់ចោទឲ្យបានសមស្រប</u>***"[17]
។

២១. ក៏ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីពិសេសនេះ ការស្នើសុំដែលធ្វើឡើងដោយ សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី គឺពិតជាយឺតយ៉ាវជ្រុលពេក ហើយបង្ហាញពីកំហុសនៃសហមេធាវីនាំមុខក្នុង

២00៧ ទំព័រទី៣

[16] រឿងក្តីរបស់រដ្ឋអាជ្ញា តទល់នឹង *Haradinaj* និងបក្ខពួក *Trial Chamber's clarification on whether the Prosecutor must request leave to amend its Rule 65 ter exhibit list* រឿងក្តីលេខ No. IT-04-84-T ថ្ងៃទី២៥ ឧសភា ឆ្នាំ២00៧ កថាខណ្ឌទី៤។

[17] សេចក្តីសម្រេចទាក់ទិននឹងឯកសារថ្មីៗ និងបញ្ហាពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ថ្ងៃទី៣0 ខែមេសា ឆ្នាំ២0១២ ឯកសារ **E190** កថាខណ្ឌទី២៣ កំណត់ជើងទំព័រទី៣0។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានផ្អែកជាពិសេសទៅលើសេចក្តីសម្រេចរឿងក្តីរបស់រដ្ឋអាជ្ញា តទល់នឹង *Popović* និងបក្ខពួក *Decision on Appeals against decision admitting material related to Borovčanin's questionning* រឿងក្តីលេខ No. IT-05-88-AR73.1 ថ្ងៃទី១៤ ធ្នូ ឆ្នាំ២00៧ កថាខណ្ឌទី៣៧។

ចម្លើយទៅនឹងការស្នើសុំដាក់ភស្តុតាងបន្ថែមលើកទី១នៃសហមេធាវីនាំមុខនៃដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដោយអនុលោមតាមវិធាន៨៧.៤ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង

ករណីយកិច្ចរបស់ខ្លួនដែលត្រូវតែខំប្រឹងប្រែង។ ដូច្នេះ សហមេធាវីការពារក្តី លោក ខៀវ សំផន ចាត់ទុកការទទួលយកឯកសារភស្តុតាងបែបនេះ នៅក្នុងពេលតែប៉ុន្មានសប្តាហ៍មុនពេលបិទសវនាការពាក់ព័ន្ធនឹងការបង្ហាញភស្តុតាង ថាជាការរំលោភទៅនឹងសិទ្ធិមូលដ្ឋានរបស់ជនជាប់ចោទដែលមានសិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ជាមុននូវឯកសារភស្តុតាងដែលអាចដាក់បញ្ចូលក្នុងសំណុំឯកសារ ដើម្បីរៀបចំការការពារក្តីប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

២២. ដោយហេតុថា អង្គជំនុំជម្រះមានករណីយកិច្ចទទួលស្គាល់ថា "ក្នុងករណីពិសេស" នូវការស្នើសុំកែប្រែបញ្ជីដំបូងនៃភស្តុតាង ដោយ"*ដោយថ្លឹងថ្លែងចំណុចនេះយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ជាមួយនឹងភាពចាំបាច់ក្នុងការការពារសិទ្ធិជនជាប់ចោទឱ្យបានសមស្រប*" ដូច្នេះទទួលយកការស្នើសុំនោះ មិនខុសអ្វីពីរំលោភលើសិទ្ធិរបស់ លោក ខៀវ សំផន ក្នុងការទទួលបានការកាត់សេចក្តីប្រកបដោយសមធម៌ ដូចមានកំណត់នៅក្នុងបទដ្ឋាននីតិវិធីអន្តរជាតិនោះឡើយ។

២៣. ដូច្នេះ ដោយសារតែវាប៉ះពាល់ទៅលើ សិទ្ធិមូលដ្ឋានរបស់ លោក ខៀវ សំផន ដោយសារតែការទទួលយកឯកសារនេះ ការដាក់បញ្ចូលឯកសារនេះទៅក្នុងការពិភាក្សាដេញដោលមិនអាចចាត់ទុកតាមផ្លូវច្បាប់ដោយអង្គជំនុំជម្រះ មិនអនុលោមទៅតាម "អត្ថប្រយោជន៍ដើម្បីយុត្តិធម៌" សោះឡើយ។

២៤. **អាស្រ័យហេតុនេះ** ក្រុមមេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន ស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមេត្តា៖

- **ធ្វើការសន្និដ្ឋាន**ថាការស្នើសុំដាក់បញ្ចូលឯកសារថ្មីនេះទៅក្នុងសំណុំឯកសារ ពិតជាមានភាពយឺតយ៉ាវជ្រុលពេក និងបង្ហាញពីកំហុសរបស់សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនបានប្រឹងប្រែងឱ្យអស់លទ្ធភាព។

- **បញ្ជាក់** ថាការស្នើសុំដាក់បញ្ចូលឯកសារថ្មីនេះទៅក្នុងសំណុំឯកសារ ផ្ទុយទៅនឹងសញ្ញាណនៃ "អត្ថប្រយោជន៍ដើម្បីយុត្តិធម៌" ដូចមានកំណត់នៅក្នុងយុត្តិសាស្ត្រតុលាការពិសេស និងយុត្តិសាស្ត្រនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៃ អ.វ.ត.ក និង

- ***ប្រកាស*** ថាមិនអាចទទួលយកបាននូវឯកសារនេះ ដោយអនុលោមទៅតាមវិធាន ៨៧.៤ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់ អ.វ.ត.ក ឡើយ។

រក្សាសិទ្ធិកែប្រែគ្រប់យ៉ាង
និងដើម្បីយុត្តិធម៌

	មេធាវី គង់ សំអុន មេធាវី Anta GUISSÉ មេធាវី Artur VERCKEN មេធាវី Jacques VERGÈS	ភ្នំពេញ ប៉ារីស ភ្នំពេញ ប៉ារីស	
កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា